

Uchwała Nr XXXI/2972012
Rady Miejskiej w Białej Piskiej
z dnia 12 września 2012 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku z art.1 ust.1, art.2 ust.4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375) i §.4 ust.1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz.128) – **Rada Miejska w Białej Piskiej uchwala, co następuje:**

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białej Piskiej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej

mgr Elżbieta Sakowska

GMINNY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2012-2015

I. WPROWADZENIE

Zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem człowieka. Ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa, organów administracji rządowej, samorządowej oraz instytucji do tego powołanych. Zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby czy zniechęcenia, ale także stan pełnego fizycznego, umysłowego, duchowego i społecznego dobrostanu (*definicja według Światowej Organizacji Zdrowia*). Zdrowie psychiczne, a w jego obrębie zdrowie emocjonalne i umysłowe to stan, który pozwala satysfakcjonująco funkcjonować w społeczeństwie oraz sprostać wymogom życia codziennego. Brak zdrowia psychicznego jest zagrożeniem dla zdrowia publicznego, jakości życia i gospodarki.

Zgodnie z zapisem art.3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego osoby z zaburzeniami psychicznymi, to osoby:

1. chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychiatryczne),
2. upośledzone umysłowo,
3. wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczone są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Zadania gminy w zakresie zdrowia ochrony i promocji zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, wyznaczają następujące akty prawne:

1. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.), określająca zadania własne gminy w zakresie zaspokojenia potrzeb wspólnoty z zakresu zdrowia psychicznego,
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362),
3. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375 ze zm.),
4. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027 ze zm.),
5. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r., Nr 70, poz. 473 ze zm.). Zadanie własne gminy realizowane jest w ramach corocznie uchwalonego przez Radę Miejską w Białej Piskiej Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

[Podpis]

Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami w gminie Biała Piska jest realizowana w ramach podstawowej opieki medycznej w formie doraźnej, ambulatoryjnej, finansowanej ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia na świadczenia zdrowotne.

Z budżetu gminy Biała Piska finansowane są zadania z zakresu pomocy społecznej, które określa ustawa o pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ochrona zdrowia psychicznego w aspekcie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego polega w szczególności na:

1. promocji zdrowia psychicznego;
2. zapobieganiu zaburzeniom psychicznym;
3. zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wsparcia i pomocy umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie w środowisku zamieszkania;
4. kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości oraz przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Niniejszy program obejmuje propozycje działań w obszarze zdrowia psychicznego na terenie gminy Biała Piska.

Przy konstrukcji Programu wykorzystano zasady polityki społecznej, a w szczególności:

1. zasadę samopomocy,
2. zasadę pomocniczości,
3. zasadę partycypacji.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA ZABURZENIA PSYCHICZNEGO

Z danych statystycznych przedstawionych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego wynika, że w ciągu 18 lat, od 1990 – 2007 r. wskaźnik rejestrowanego rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych wzrósł o 119% (z 1629 do 3571 na 100 tys. ludności) w opiece ambulatoryjnej i o 50% (z 362 do 542 na 100 tys. ludności) w opiece stacjonarnej.

Najczęstszymi rodzajami zaburzeń (wskazanymi w danych przekazanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia) są:

- zaburzenia lękowe, adaptacyjne i nerwicowe,
- schizofrenia,
- zaburzenia depresyjne nawracające,
- zaburzenia psychiczne,
- zaburzenia spowodowane użyciem alkoholu,
- zaburzenia nerwicowe związane ze stresem,
- zespół zależności alkoholowej.

Według danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Piskiej w oparciu o kryteria definicji zaburzeń psychicznych sformułowanej w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało:

zobacz

- w 2010 r. – 29 osób z zaburzeniami psychicznymi,
- w 2011 r. – 30 osób z zaburzeniami psychicznymi,
- w 2012 r. (stan na maj 2012 r.) – 32 osoby z zaburzeniami psychicznymi.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są mieszkańcy gminy Biała Piska narażeni na niekorzystny wpływ czynników zagrażających ich zdrowiu psychicznemu oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi i ich bliscy.

IV. PRIORYTETY PROMOCJI ZDROWIA PSYCHICZNEGO w GMINIE BIAŁA PISKA

1. Wspieranie rodzicielstwa w pierwszych latach życia.
2. Aktywizacja seniorów – wspieranie zdrowia psychicznego w procesie starzenia się.
3. Promowanie zdrowego stylu życia. Unikanie zachowań i czynników ryzyka.
4. Zapobieganie depresji.
5. Integracja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi.
6. Zapobieganie przemocy i szkodliwemu używaniu alkoholu i substancji psychoaktywnych.

PIEWSZY CEL GŁÓWNY PROGRAMU

***Promocja zdrowia psychicznego
i zapobieganie zaburzeniom psychicznym***

1. CEL SZCZEGÓŁOWY

Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, ukształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Nazwa zadania	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
Edukacja młodzieży w zakresie programu zdrowia psychicznego poprzez zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, profilaktyki zażywania substancji psychoaktywnych, w tym rozwijanie postaw tolerancji i akceptacji wobec osób cierpiących na zaburzenia psychiczne.	Placówki oświatowo – wychowawcze na terenie gminy Biała Piska, Punkt Konsultacyjny dla Rodzin z Problemem Alkoholowym w Białej Piskiej, MGOPS w Białej Piskiej, zakłady opieki zdrowotnej	Realizacja ciągła
Edukacja mieszkańców w zakresie promocji zdrowia psychicznego	Placówki oświatowo – wychowawcze na terenie gminy Biała Piska, Punkt Konsultacyjny dla Rodzin	Realizacja ciągła

efelewshe

	z Problemem Alkoholowym w Białej Piskiej, MGOPS w Białej Piskiej	
Upowszechnianie informacji o ogólnopolskich telefonach kryzysowych	Placówki oświatowo – wychowawcze na terenie gminy Biała Piska, Punkt Konsultacyjny dla Rodzin z Problemem Alkoholowym w Białej Piskiej, MGOPS w Białej Piskiej	Realizacja ciągła

Przewidywane rezultaty:

1. pogłębienie wiedzy o zdrowiu psychicznym,
2. promowanie zachowań i zdrowego stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego,
3. podnoszenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
4. zmiana postaw społecznych.

Grupa docelowa:

1. dzieci i młodzież szkolna,
2. osoby w kryzysie,
3. osoby zatrudnione biorące udział pośrednio lub bezpośrednio w promocji zdrowia psychicznego.

2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Nazwa zadania	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
Realizacja zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Punkt Konsultacyjny dla Rodzin z Problemem Alkoholowym w Białej Piskiej, MGOPS w Białej Piskiej	Realizacja ciągła
Zapewnienie pomocy socjalnej w sytuacjach kryzysowych osobom i rodzinom z terenu gminy poprzez wcześniejszą diagnozę w miejscu zamieszkania, w tym porady i konsultacje	MGOPS w Białej Piskiej, Konsultacyjny dla Rodzin z Problemem Alkoholowym w Białej Piskiej	Realizacja ciągła
Zapewnienie pomocy pedagogicznej dzieciom i rodzinom zgłaszającym problemy wynikające z zaburzeń zachowań dzieci i ich rodziców, w tym porady i konsultacje	Placówki oświatowo – wychowawcze na terenie gminy Biała Piska	Realizacja ciągła

Przewidywane rezultaty:

1. wzmocnienie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom uwięzonym w przemoc w rodzinie,
2. usprawnienie procedury interwencji socjalnej o charakterze kryzysowym wobec ofiar sprawców przemocy w rodzinie,

Epelucha

3. ograniczenie negatywnych skutków wynikających z zaburzeń psychicznych, w tym przemocy,
4. zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie, w środowisku szkolnym i dysfunkcji wynikających z przemocy w rodzinie,
5. poczucie bezpieczeństwa społecznego.

Grupa docelowa:

1. środowisko rodzinne – osoby doznające przemocy i stosujące przemoc, świadkowie przemocy w rodzinie,
2. środowisko szkolne – dzieci i młodzież, wychowawcy, pedagodzy, psychologowie szkolni, osoby prowadzące zajęcia pozalekcyjne,
3. środowisko rodzinne osób z zaburzeniami psychicznymi objęte opieką pracowników socjalnych.

3.CEL SZCZEGÓŁOWY

Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

Nazwa zadania	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
Organizacja dla osób z zaburzeniami psychicznymi form wsparcia w środowisku naturalnym – realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych	MGOPS w Białej Piskiej	Realizacja ciągła
Inicjowanie działań informacyjno – edukacyjnych i postawa zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałanie dyskryminacji tych osób	MGOPS w Białej Piskiej, Konsultacyjny dla Rodzin z Problemem Alkoholowym w Białej Piskiej	Realizacja ciągła
Organizacja współpracy różnych instytucji w celu zapobiegania dyskryminacji i zapobiegania zjawisku stygmatyzacji osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin	MGOPS w Białej Piskiej	Realizacja ciągła

DRUGI CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku lokalnym i społecznym

z. Polowska

1.Cel szczegółowy:***Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego***

Nazwa zadania	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
Organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych, kierowanie na zajęcia terapii zajęciowej	MGOPS w Białej Piskiej	Realizacja ciągła
Pomoc finansowa i rzeczowa dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin	MGOPS w Białej Piskiej	Realizacja ciągła
Zapewnienie wsparcia poprzez pomoc specjalistów, tj. psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego	MGOPS w Białej Piskiej	Realizacja ciągła

2. Cel szczegółowy:***Upowszechnianie środowiskowego modelu psychicznej opieki zdrowotnej***

Nazwa zadania	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
Współpraca Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Piskiej ze służbami opieki psychiatrycznej na terenie powiatu piskiego oraz z lekarzami rodzinnymi	MGOPS w Białej Piskiej	Realizacja ciągła

3. Cel szczegółowy:***Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy***

Nazwa zadania	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
Powołanie Zespołu ds. Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego	Burmistrz Białej Piskiej	W okresie realizacji programu

Przewidywane rezultaty dla wszystkich celów szczegółowych w obszarze drugiego celu głównego:

1. rozszerzenie pomocy społecznej dla osób objętych ustawą o ochronie zdrowia psychicznego z terenu gminy Biała Piska,
2. zróżnicowanie pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
3. dostarczanie możliwości rozwoju osobistego z uwzględnieniem zasobów osobistych i cech indywidualnych osób z zaburzeniami psychicznymi.

Grupa docelowa:

1. osoby objęte ustawą o ochronie zdrowia psychicznego.

V. SPOSÓB REALIZACJI

1. Zwiększenie pomocy i oparcia bytowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez udzielanie samopomocy środowiskowej, pomocy bytowej, mieszkaniowej i specjalistycznych usług opiekuńczych, kierowanie do Domów Pomocy Społecznej.
2. Kierowanie na komisje do spraw orzekania o niepełnosprawności, kierowanie do Poradni Zdrowia Psychicznego.
3. Wspieranie samopomocowych inicjatyw pacjentów i ich rodzin oraz organizacji pozarządowych sprzyjających rozwojowi form oparcia społecznego dla osób zaburzeniami psychicznymi.
4. Współpraca gminy Biała Piska w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piszcu i środowiskowymi domami samopomocy oraz innymi placówkami wspierającymi.

VI. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

1. Budżet Gminy Biała Piska,
2. Środki Narodowego Funduszu Zdrowia,
3. Środki pozabudżetowe.

VI. KOORDYNATOR PROGRAMU

Koordynowaniem i monitorowaniem programu zajmie się Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej.

VIII. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE w REALIZACJI PROGRAMU:

1. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej Piskiej,
3. zakłady opieki zdrowotnej funkcjonujące na terenie gminy Biała Piska i powiatu piskiego,
4. placówki oświatowe na terenie gminy Biała Piska,
5. Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
6. Komisariat Policji w Białej Piskiej,
7. środowiskowe domy samopomocy,
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piszcu,
9. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Piszcu,
10. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Piszcu.

IX. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

1. Wskaźniki monitoringu
 - 1) liczba działań edukacyjno – informacyjnych i liczba objętych nimi osób,
 - 2) liczba porad i konsultacji,
 - 3) liczba osób korzystających z powszechnych form pomocy.
2. Burmistrz Białej Piskiej sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej

mgr Elżbieta Sakowska